

ARCHEOLOGIENOTA

OUD VliegVELD 10-12 TE OOSTENDE

DEEL 2 PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

ABO Archeologische Rapporten 2569

Rapport opgemaakt door: Sander Pelsmaekers

Kontichsesteenweg 38

2630 Aartselaar

Projectcode:

Intern: 43161

Extern: /

AOE: 2026A94

1 GEMOTIVEERD ADVIES

Deze archeologienota werd opgemaakt door ABO nv naar aanleiding van de (gedeeltelijke) sloop van twee loodsen en de bouw van zes woningen met bijhorende tuin en parkeerplaatsen op een projectgebied van 4.706 m². Het doel van dit onderzoek is drieledig. Ten eerste wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten bewaard zijn en in hoeverre ze bedreigd zijn door de geplande bouwwerken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is. Het antwoord op deze onderzoeksvragen luidt als volgt:

Op basis van de inplantingsplannen en cartografische bronnen kan gesteld worden dat het projectgebied al veel recente antropogene invloed heeft gekend. Momenteel is ongeveer 2.138 m² (ofwel 45 %) van het projectgebied bebouwd met twee loodsen, een bijhorende bedrijfswoning en verharding. Hoewel de loods op huisnummer 10 al aanwezig is sinds 1939, stond er op huisnummer 12 tot het begin van de 21ste eeuw een woning die sinds 2009 plaats heeft gemaakt voor een tweede loods. Alles bij elkaar is tot op heden minstens 2.589 m² (ofwel 55 %) van het terrein bebouwd geweest, wat allicht een negatieve invloed heeft gehad op de bodemopbouw aangezien de loodsen gefundeerd zijn op funderingssokkels tot ca. 1,00 m-Mv. Een foto uit 2009, net voor de bouw van de tweede loods, toont dan ook al een maaiveld dat bedekt is met puin.

De geplande werkzaamheden hebben een totale oppervlakte van 2.775 m², waarvan ongeveer 1.888 m² (ofwel 70 % van de werken) volledig ter hoogte van de reeds bebouwde delen zal plaatsvinden. De nieuwe situatie zal echter meestal niet dieper reiken dan de bestaande bebouwing, waardoor de impact over het algemeen erg beperkt is. De vloerplaat en verharding van de te realiseren huizen (600 m²) zullen bijvoorbeeld tot 0,50 m-Mv reiken en enkel de vorstranden verstoren de bodem tot een diepte van 1,00 m-Mv. De tuinen rond de huizen (850 m²) zullen tot slechts 0,30 m-Mv aangelegd worden. De parkeerplaatsen op het terrein, met een totale oppervlakte van 720 m², bestaan uit een verharding die aangelegd wordt tot een beperkte diepte van 0,40 m-Mv. De overige 1.931 m² (ofwel 41 % van het totaal) van het projectgebied zal zelfs helemaal niet geroerd worden.

Landschappelijk gezien is het projectgebied gelegen in de Sint-Catharinapolder, een Oostends getijdenlandschap dat rond 1745 ingedijkt werd. Deze situering binnen een kustvlakte met een uitgesproken hydrografisch netwerk wijst op een landschappelijke setting waarin getijdenwerking, overstromingsprocessen en geulvorming een belangrijke rol hebben gespeeld. Volgens de Quartairgeologische kaart behoort het projectgebied tot type 11c, waarbij de bovenste laag bestaat uit Holocene getijdenafzettingen en ook de bodemtypekaart beschrijft zee-afzettingen uit de 17de en 18de eeuw die rusten op oudere poldersedimenten op een diepte van meer dan 1,00 m-Mv. De afzettingen zijn op het Digitaal Hoogtemodel ook duidelijk zichtbaar, aangezien het maaiveld aan de overzijde van de dijk ongeveer 0,80 m-Mv lager ligt. Uit controleboringen op een terrein op ca. 60 meter van het huidige projectgebied werden kleipakketten aangetroffen die wijzen op een traag sedimentatieproces door aanwezigheid van water dat teruggebracht kan worden tot de 17de eeuw. Deze bodemopbouw wordt in verband gebracht met het Beleg van Oostende (1601-1604) toen het hele gebied werd geïnundeerd en er een grote kreek ontstond, ook ter hoogte van het projectgebied. De erosieve gevolgen van deze kreek hebben zeker een negatieve invloed gehad op de bodemopbouw (die al opgebouwd is uit getijdenafzettingen), waardoor de kans op het aantreffen van relevante archeologische sporen van voor de 18de eeuw nog kleiner wordt. Daarbij komt ook nog dat de overstromingsgevoeligheid van het polderlandschap allicht geen aantrekkelijke factor was voor menselijke bewoning. Pas rond 1740, net voor de indijking, is er melding van enkele permanente bewoners die zich in het gebied konden vestigen omwille van het verlaagde gevaar op overstromingen door slibophoging.

Gekende archeologische waarnemingen beperken zich dan ook voornamelijk tot bewoningssporen uit het dorp Stene (op ca. 800 meter ten zuidoosten van het projectgebied) en enkele locaties met veel middeleeuws aardewerk die aan de overzijde van de nabijgelegen Steensedijk gesitueerd zijn, waar landbouw en permanente bewoning uiteraard wel mogelijk was. Het archeologisch potentieel van het projectgebied wordt dan ook als laag ingeschat.

Op basis van bovenstaande argumenten kan geconcludeerd worden dat de kans op kenniswinst te klein is om vervolgonderzoek te verantwoorden. Daarom worden er **geen verdere maatregelen** geadviseerd.